

Jouluinen tervehdys Pikassoksesta

Pikassos täytti marraskuussa 15 vuotta. Merkkipuosi on mennyt sote-uudistuksen vauhdittamana. Uudistuksen valmistelu pääsi vauhtiin jo keväällä Kanta-Hämeessä, joka on projektoitu Oma Hämeeksi. Satakunta puolestaan käynnisti valmistelut kesän kynnyksellä ja siellä on päästy vauhtiin syksystä, kuten Pirkanmaallakin. Olemme aitiopaikalla, kun voimme osallistua ja antaa asiantuntijapanoksemme käyttöön laajalla alueella. Selväksi on tullut, että sosiaalihuollon asiantuntijuudelle on tarvetta ja asiantuntemusta halutaan käyttää ja sitä arvostetaan.

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta intergroituneen lähitulevaisuudessa terveydenhuollon vastaavan kehittämistoiminnan kanssa. Pian kuulemme, minkälainen uudistuksen hallitus on päättänyt viedä läpi.

Järjestämislakiluonnokseen on muotoiltu väljästi yhteistyöalueen tutkimus- ja kehittämistoiminnan rakenne, sen sijaan maakuntatasolle suunniteltujen kehittämisyksikköjen tehtävät on kirjattu yksityiskohtaisemmin.

Joulun viettoon on ilo jäädä varsin vauhdikkaan vuoden jälkeen. Joululahjaksi Eduskunta palautti sosiaalialan osaamiskeskuksille miljoona euroa, joka oli aiemmin leikattu valtion budjetissa. Toiminta jatkuu ensi vuonna samoin resurssein kuin tänä vuonna. Rauhallista joulun aikaa meille kaikille.

Kristiina Laiho
toimitusjohtaja

Tapahtumien syksy Pirkanmaalla

Pirkanmaalla on viime kuukausina järjestetty maakunnallisia tapahtumia, jotka ovat monen tahon yhteistyön tulosta. Syyskuussa [Palvelutarvearvion monitoimijaiseen koulutukseen](#) osallistui lähes sata ammattilaista. Elokuussa Lasten edunvalvonnan Pirkanmaan verkosto aloitti valmistelut, joiden seurauksena noin 60 henkilöä kokoontui [jouluksi Tampereelle](#) kouluttautumaan ja kehittämään edunvalvontaa. Ikäihmisten perhehoidon intensiivinen kehittämisvaihe kulminoitui Tampereen hallinnoiman [Pirkanmaan kehitysvammaisten ja ikäihmisten perhehoidon yksikön](#) perustamiseen ja yhteiseen [työkokoukseen](#).

Pirkanmaan sosiaalialan kehittäjäryhmässä on valmisteltu työpapereita, joiden toivotaan edistävän sosiaalialan työmuotojen kehittämistä ja maakunnallisen kokonaiskuvan hahmottamista. Alkuvuonna työstitetyt materiaalit ovat ladattavissa näistä linkeistä: 1) [kuvaus sosiaalialan toimintaympäristöstä Pirkanmaalla](#), 2) [lasten ja lapsiperheiden sosiaalipalvelujen tuotokset](#), 3) [aikuissosiaalityön tuotokset](#) ja 4) [ikäihmisten palvelujen tuotokset](#). Syykauden kehittämistyön tuloksia julkaistaan tammikuussa 2017.

Myös muissa yhteyksissä, kuten sote-valmistelussa sekä hallituksen kärkihankkeiden haussa ja käynnistelyssä, on tehty laaja-alaista ja sitoutunutta yhteistyötä. Pohjavireenä Pirkanmaalla näyttääkin olevan vahva tahto vaikuttaa tulevaisuuden rakenteisiin unohtamatta nykyisten toimintakäytäntöjen kehittämisen tärkeyttä.

Vuosi 2017 käynnistyy [Kansa-koulu -hankkeen kirjaimisvalmennuksella](#). Alkuvuoden tapahtumakalenterissa ovat myös Sisä-Suomen poliisilaitoksen ja Pirkanmaan sosiaalitoimistojen edustajien työkokous sekä Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan sosiaalipäivystysten kehittämispäivä.

Lisätietoja Pikassoksen toiminnasta Pirkanmaalla [Pikassoksen sivuilta](#) ja kehittämispäällikkö Minna Niemeltä.

Verkostojen valjastamista ja osallisuuden rakentamista Oma Hämeen tueksi Kanta-Hämeessä

Pikassoksen koordinoima tai johtama verkostotyö Kanta-Hämeen alueella on jatkunut vireänä syksyn aikana. Sekä Kanta-Hämeen sosiaalijohdon foorumi, vanhustyön johdon foorumi, varhaisvuosien lapsiperhepalveluiden toimijaverkosto, kunnallisten lastensuojelulaitosten esimiesverkosto, että lastensuojelun edunvalvonnan viranomaisverkosto ja edunvalvojat ovat kokoontuneet säännöllisesti. Sote- ja maakuntauudistusta valmisteleva [Oma Häme](#) on edennyt syksyn aikana vauhdilla. Pikassoksen koordinoimissa verkostoissa kokousten sisällöt on suunnattu entistä vahvemmin osaltaan seuraamaan ja käymään sosiaalialan toimijoiden sisäistä keskustelua sote-valmistelusta. Kuntatoimijoiden ohessa myös esimerkiksi oppilaitosten, järjestöjen tai eri viranomaistahojen yhteistyökumppanit ovat kokeneet tärkeäksi saada ajankohtaistietoa sote-uudistuksen ja -valmistelun konkretisoitumisesta osaamiskeskustyön näkökulmasta.

Oma Häme -valmistelussa Pikassoksen edustajat ovat osallistuneet työryhmätyöskentelyihin, maakunnallisiin kärkihankevalmisteluihin, HAMK-yhteistyön käynnistämiseen sekä etenkin asukkaiden osallisuuden rakenteiden suunnitteluun ja toteutukseen. Pikassos toteutti yhteistyössä Oma Hämeen kanssa loppukeväästä ensimmäisen kaikille kantahämäläisille suunnatun [sähköisen asukaskyselyn](#), johon saatiin vajaat 800 vastausta. Ensimmäisiä HAMKin hyvinvointialan koulutusten opiskelijoita on valjastettu syksyn aikana Oma Häme -tiedonkeruuseen esimerkiksi nuorten sekä ikäihmisten pariin. Pikassos on ollut syksyn aikana myös Oma Hämeen kumppanina käynnistettäessä maakunnallinen suunnittelu-yhteistyö [Vanhus- ja Vammaisneuvostojen sekä Nuorisovaltuustojen](#) kanssa.

[Oma Hämeen Sote- toimenpideohjelma](#) on parhailaan vuodenvaihteen yli lausuntokierroksella. Meillä kaikilla sosiaali- ja terveysalan toimijoilla työroolista riippumatta on meneillään ja edessä hyvin mielenkiintoiset - ja varmasti myös työteläät - maakunnallisen palvelujärjestelmän valmisteluvuodet!

Lisätietoja Pikassoksen toiminnasta Kanta-Hämeessä [Pikassoksen sivuilta](#) ja erityissuunnittelija Seija Junnolta

Satasote ja muuta toimintaa Satakunnassa

Satakunnassa on [Satasoten](#) valmistelu käynnistynyt keuhakuussa ja jatkunut tiiviinä kahdeksantoista valmisteluryhmän työskentelynä koko kesän ja syksyn. Pikassos on ollut mukana kolmen valmisteluryhmän työssä: Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen työryhmässä, Aikuis-, päihde- ja mielenterveyspalvelujen työryhmässä ja Kehittämisyksikkö-työryhmässä. Kussakin työryhmässä on 20-30 sosiaali- ja terveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, Kelan, järjestöjen, oppilaitosten ja yksityisten palveluntuottajien edustajaa. Työryhmien työ on aikataulutettu vuoden 2018 loppuun asti.

Päättäneiden Kaste -hankkeiden ”Yhteisvoimin kotona” ja ”Pois syrjästä” päätösseminaarit pidettiin syyskuussa. Edellä mainitut hankkeet julkaisivat yhdessä PPPR-hankkeen kanssa julkaisun [”Elämän etapit – 41 hanketarinaa asiakkaan arjesta ja osallisuudesta”](#).

Julkaisuun on kuvattu kolmessa eri Kaste-hankkeessa tehtyä työtä kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kehittämisessä. Ajatus yhteisestä julkaisusta syntyi halusta kertoa eri ikäryhmien asiakaslähteisistä käytännöistä ja malleista.

[Kansa-koulu -hanke](#) on järjestänyt Satakunnassa syksyn aikana Palvelutarpeen arviointi -seminaarin, sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmien pääkäyttäjätapaamisen ja kaksi Kirjaamisvalmennuspäivää. Pikassoksen Kahvitauko -tilaisuudessa syksyllä oli teemana Lean -menetelmän esittely. Pikassos toteutti Sastamalassa kehitysvammaisten ja heidän omaistensa asiakasraadit sekä yhteiskehittämistilaisuuden, jossa paikalla oli myös kehitysvammaisten palveluista vastaavat viranomaiset.

Lisätietoja Pikassoksen toiminnasta Satakunnassa [Pikassoksen sivuilta](#) ja erityissuunnittelija Matti Mäkelältä.

Kuulumisia Kansa-koulu -hankkeesta

Kansa-koulu – sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanon hanke on saanut Pikassoksen alueella nyt päätökseen ensimmäisen kirjaamisvalmennuskokouksen Kanta-Hämeessä. Valmennukset alkoivat Satakunnan osalta Porissa 29.11.2016 ja Pirkanmaalla valmennukset alkavat tammikuussa 2017. Syksyyn mahtui myös muuta toimintaa, sillä hanke järjesti palvelutarpeen arvioinnin koulutukset syyskuussa Tampereella ja marraskuussa Porissa. Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmien pääkäyttäjien verkostoa on alettu kokoamaan nyt kaikissa maakunnissa ja tapamisia jatketaan ensi vuoden puolella.

Valtakunnallista kehittämistyötä sosiaalihuollon tiedonhallinnan alueella on saatu seurata tiiviisti, sillä esimerkiksi sosiaalihuollon sanastosta on julkaistu syksyn aikana päivitetty versio. THL:n määräysluonnos sosiaalihuollon asiakastietojen käyttöoikeuksista julkaistiin joulukuun alussa ja siihen on mahdollista jättää kommentteja 13.1.2017 asti. Näistä lisätietoa THL OPERin sivuilta www.thl.fi/sostiedonhallinta

Lisätietoja: aluekoordinaattori Matti Karvonen

PRO SOS - uudenlaista sosiaalityötä rakentamassa

PRO SOS -hankekokouksien päätavoite on vahva ja asiakaslähtöinen ja vaikuttava sosiaalityö sosiaalihuoltolain hengen mukaisesti. Hankekokouksien koostuu 7 eri osaamiskeskuksen alueilla toteutettavista osahankkeista. Pikassoksen alueelta mukana on 17 kuntaa, joista suurin osa kuuluu Pirkanmaan maakuntaan.

Pikassoksen osahankkeessa on suunniteltu alkuvuoden 2017 asiakaslähtöisen moniammatillisen yhteistyön teemapajat, jotka järjestetään Muorin keittiöllä Tampereella. Kevään aikana alkaa myös sosiaalityön uusien toimintatapojen kehittäminen hankekunnissa, joissa tehdään mm. ryhmämuotoisen sosiaalityön kokeiluja. Hanke järjestää myös taloudellisen sosiaalityön valmennusta hankekunnille.

Lisätietoja: hankekoordinaattori Heli Toroska

Parempi Arki -hanke kaartaa loppusuoralle

Parempi Arki-hankkeen toiminta on syksyn aikana edennyt uusilla seminaarikerroksilla. Seminaarikerroksiin IV ja V osallistui yhteensä reilut 100 sote-ammattilaista ja myös sivistystoimen edustajia 15 moniammatillisina tiiminä. Kaiken kaikkiaan Parempi Arki -hankkeen seminaareihin on osallistunut noin 250 ammattilaisista Väli-Suomen alueelta viidestä eri maakunnasta. Hankkeeseen osallistuneet tiimit ovat tutustumisen jälkeen testanneet [paljon palvelua käyttävien asiakkaiden tunnistamistyökalua](#) sekä [moniammatillista hoito- ja palvelusuunnitelmaa](#).

Keskeinen osa tiimien työskentelyä oli ottaa asiakas mukaan kehittämiseen. Yhdessä asiakkaiden kanssa tiimit miettivät palvelujen kehittämistarpeita asiakkaan näkökulmasta. Asiakkaiden arjen kokemusten kuuleminen ja kehittäminen vuorovaikutuksessa heidän kanssa pidettiin tiimeissä hyvin hyödyllisenä.

Tiimeissä harjoiteltiin yhteisen hoito- ja palvelusuunnitelman tekemistä yhdessä kokemusasiantuntijan kanssa. Tästä harjoituksesta tuli erittäin hyvää palautetta sekä ammattilaisilta että mukana olleilta kokemusasiantuntijoilta. Kokemusasiantuntijat toivat esiin, että tällaisen tapaamisen ja suunnitelman he olisivat tarvinneet jo vuosia, jopa kymmeniä vuosia sitten. Tämä jälkeen pohdittiin verkosto- ja yhteistyön merkitystä sekä yhteisen suunnittelun tärkeyttä sekä miten edellä mainitut asiat saadaan arjessa toimimaan sujuvasti.

Hankkeen toiminta on kääntymässä loppusuoralle. Loppuseminaari hankkeessa mukana olleille ja sidosryhmille järjestetään 15.3.2017 Scandic Hotelli Rosendahliassa Tampereella. Hankkeen tapahtumia ja toimintaa pääsee seuraamaan hankkeen omilta kotisivuilta: www.parempiarki.fi

Lisätietoja: kehittämissuunnittelija Satu Raatikainen

Pikassos tuottaa sosiaaliasiamiehen palvelut nyt koko Kanta-Hämeen maakuntaan

Pikassoksessa on toiminut sosiaaliasiamies koko sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan ajan eli vuodesta 2003 lähtien. Pikassos on vastannut 12.9.2016 lukien koko Kanta-Hämeen sosiaaliasiamiestoiminnasta, kun myös Forssan seutu liittyi toimialueeseen. Kanta-Hämeen lisäksi alueeseen kuuluu Pirkanmaan kunnista Akaa ja Urjala. Pikassos tuottaa sosiaaliasiamiespalveluja yhteensä 13 eri kunnalle, väestöpohjan ollessa noin 196 600.

Sosiaaliasiamies edistää asiakaslain nojalla sosiaalihuollon palveluita hakevien ja saavien edun ja oikeuksien toteutumisesta neuvomalla tai ohjaamalla asiakkaita sekä heidän omaisiaan. Yhteydenottomäärät ovat noin 500 asiatapahtumaa vuosittain. Pikassoksessa toimivalla sosiaaliasiamiehellä on puhelinaika neljänä päivänä viikossa. Useimmiten alkuvuikko on kiireisin puhelinajan osalta. Asiakkaat voivat ottaa yhteyttä myös sähköpostitse tai asiointitilin kautta. Yhteydenottoja tulee sekä asiakkailta itseltään, että asiakkaiden omaisilta ja läheisiltä.

Sosiaaliasiamies tekee myös kuntakäyntejä alueensa sosiaalihuollon toimipisteisiin. Kuntakäynnit voivat olla palautteen viemistä kunnan virkamiehille asiakkaiden tai omaisten palautteiden perusteella. Sosiaaliasiamies voi tarvittaessa osallistua asiakkaansa tilanteeseen liittyviin yhteistyöpalaveriin ja esimerkiksi palvelutarpeen arviointiin. Sosiaaliasiamiehen rooliin kuuluu myös alueensa kuntien sosiaalihuollon henkilöstön kouluttamista esimerkiksi lainsäädäntömuutoksista. Sosiaaliasiamies tiedottaa sosiaalihuollon palveluista ja sosiaaliasiamiestoiminnasta esimerkiksi järjestöille, yhdistyksille ja neuvostoille.

Vuoden 2016 yhteydenottoja on tullut kaikilta sosiaalialan eri sektoreilta; perinteisiin tapaan eniten yhteydenottoja tulee toimeentulotuesta ja aikuissosiaalityöstä. Sosiaaliasiamies tilastoi kaikki yhteydenotot ja koostaa vuosittain selvityksen, missä hän arvioi sosiaalihuollon asiakkaiden asemaa ja sosiaalipalveluiden tilaa alueensa kunnissa. Aiempia vuosia koskevat selvitykset ovat ladattavissa [Pikassoksen sivuilta](#). Vuotta 2016 koskeva selvitys valmistuu ennen kesää 2017.

Lisätietoja: sosiaaliasiamies Satu Loippo

Pikassoksen väki toivottaa yhteistyökumppaneilleen rauhallista joulua ja menestystä vuodelle 2017!

Tampere	Åkerlundinkatu 2A	
Kristiina Laiho	toimitusjohtaja	050 531 5439
Tuija Rantanen	toimistos sihteeri	050 356 4226
Minna Niemi	kehittämispäällikkö	050 361 9500
Anni Kuhalainen	suunnittelija	050 357 4432
Matti Karvonen	erikoissuunnittelija	050 599 6411
	Kansa-koulu -hanke	
Hämeenlinna	Sorsanpolku 2B	
Seija Junno	erityissuunnittelija	050 599 6415
Satu Loippo	sosiaaliasiamies	050 599 6413
Satu Raatikainen	kehittämissuunnittelija	050 349 5610
	Parempi Arki -hanke	
Pori	Yrjönkatu 15 A	
Matti Mäkelä	erityissuunnittelija	050 599 6414
Heli Toroska	hankekoordinaattori	050 352 9953
	PRO SOS -hanke	

sähköpostisosoitteet ovat muotoa

etunimi.sukunimi@pikassos.fi

www.pikassos.fi

tiedotteen kuvat © Anni Kuhalainen